

ADHD Norge er en landsomfattende interesseorganisasjon for mennesker med ADHD og deres familier. Vi arbeider for å spre kunnskap om og forståelse for ADHD for medlemmer, hjelpeapparat, undervisningssektor og i befolkningen generelt. Vårt verdigrunnlag er inkludering, mestring, åpenhet og likeverd. Vi jobber for full likestilling og samfunnsmessig deltakelse for alle mennesker med ADHD.

ADHD er en nevrobiologisk utviklingsforstyrrelse med uttalt konsentrasjonssvikt, hyperaktivitet og impulsivitet som skaper funksjonsvansker i hverdagen. Genetiske faktorer er av stor betydning for utvikling av ADHD, men også komplikasjoner under svangerskap og fødsel. ADHD vil vedvare inn i voksenlivet hos ca. 2/3 av de som har ADHD som barn. Det antas at ca. 2,5 % har ADHD i voksen alder.

Oslo 29/9-2020

ADHD Norge viser til Kulturdepartementets forslag til ny lov om pengespill, datert 29.06.20.

Deres referanse: 20/3673

ADHD Norge mener at forslaget til ny lov om pengespill vil styrke enerettsmodellen og gi en noe mer ansvarlig pengespillpolitikk. Vi støtter derfor hovedlinjene i forslaget.

ADHD Norge positiv til at dagens tre lover for pengespill samles i én lov, at ansvaret for pengespill samles i Kulturdepartementet, og at Lotteritilsynet får en tydeligere rolle og utvidete fullmakter til å reagere mot aktører som bryter lovverket. Dette vil gi en mer helhetlig regulering av pengespill i Norge. Det er sikrere og enklere at alle aktører får ett lovverk å forholde seg til, med alle de byråkratiske forenklingene dette fører med seg. Det er særlig viktig at loven er tydelig, omfattende og at det som ikke er spesifisert i loven, omfattes av forskrifter. Det er store og små aktører utenfor Norges grenser som vil ha en del av den norske kundemassen. En sterk og god lovgivning er det viktigste elementet i enerettsmodellen, så lenge ansvarligheten er ivaretatt. Forskrifter i den nye loven må også legges opp slik at det går an å straffe aktører både i og utenfor Norge for medvirkning til feks ulovlig markedsføring, for eksempel ved bøtelegging ved brudd på regelverket.

ADHD Norge vil rette et spesielt fokus inn mot mennesker som utvikler spillavhengighet, og derav at det i ny lovgivning settes en sterkere innsats opp mot spillavhengighet.

Manglende impulskontroll og regulering av følelser gjør personer med ADHD spesielt sårbare for avhengighet, og vansker med langsiktig planlegging kan gjøre spillavhengigheten ekstra utfordrende. Det er påvist at de som har både ADHD har en høyere forekomst av andre komorbide psykiatriske lidelser, samt økt sårbarhet for å utvikle nettopp ulike typer av avhengighet. Organisasjonen Blå Kors rapporterer fra sin poliklinikk i Oslo at det er like mange pasienter hos dem med spillavhengighet som med rusavhengighet, og at mennesker med spillavhengighet er den pasientgruppen som øker mest og raskest over hele landet. Den samme økte pågangen kjenner ADHD Norge til, og vi er ukentlig i kontakt med mennesker som sliter med pengespill og har havnet i utfordrende livssituasjoner. Også nyere forskning har den siste tiden bekreftet at personer med ADHD og psykiske lidelser ofte har et problemfylt forhold til spilling. Spillemønsteret for mange kan fungere som en flukt fra ubehagelige følelser og uro.

Viser til 13.2.3. Nærmere om de selskapsrettslige bestemmelsene og Fordeling av overskudd.

Det er korrekt som departementet påpeker, at endring fordeling til tiltak mot spilleavhengighet fra inntil 0,5% til minimum 0,3% gjør at fordelingen følger Norsk Tippings overskudd. Den foreslåtte endringen er et skritt i riktig retning og selve endringen støttes.

Likevel må vi påpeke at beløpene denne ordningen så langt har utgjort og fortsatt vil utgjøre, er skremmende små for et landsdekkende arbeid mot spilleavhengighet. Vi peker særlig på "Befolkningsundersøkelsen" fra Universitetet i Bergen (2019), samt uttalelser fra aktører som Blå Kors m.fl. både forskermiljøet og de med «fingeren på pulsen» til daglig melder om økte spilleproblemer i samfunnet og behovet for flere ressurser, både økonomiske og menneskelige. Endringen slik den blir i dag, med minimum 0,3% fra kun en av aktørene, vil ikke være i nærheten av nok til å dekke etterslepet på dette feltet.

ADHD Norge mener man må støtte tiltakene mot spilleavhengighet med tilstrekkelige økonomiske midler, da dette i seg selv er et stort ansvarlighetstiltak.

Med en slik avgrensing i økonomiske bidrag i å ivareta baksiden av spillpolitikken, er det lite som vitner om en ansvarlig ivaretagelse og forebygging av problemspill i dagens

monopolmodell. I valg av anbefalt pengespill-modell sett fra ADHD Norges synspunkt, vil ikke minst bidraget til å ivareta spilleavhengige og deres pårørende sitt behov være vesentlig.

ADHD Norge vil støtte en lovregulering av et forbud mot spill på kreditt.

Innskudd til pengespill, der pengene er lånt, er i økning også blant dem med ADHD. At kredittkort kan benyttes hos utenlandske betalingstjenester, er med på å påvirke brukerens syn på om det er lovlig i Norge også. En forankring i loven vil måtte være tydelig både for spilltilbyder, finansinstitusjon og forbruker.

Avslutningsvis mener ADHD Norge at det er positivt at fordelingen av overskuddet fra Norsk Tipping videreføres, og kan bidra til blant annet våre egne prosjekter kan virkeliggjøres i samarbeid med eksterne aktører. Man skal ikke underkjenne viktigheten av dette for organisasjonslivet til mange i det norske land, men som høringssvaret bærer tydelig preg av er ADHD Norge også svært opptatt av dem som havner på baksiden av «lykkehjulet», og at det fremover settes økt fokus på dem i form av forebygging og ettervern. Det er mange av dem, både med og uten ADHD, og de blir stadig flere.

Med vennlig hilsen

Astrid Segers-Røinaas

Faglig rådgiver

ADHD Norge

Gry Lunde

Generalsekretær

ADHD Norge